

Datum:

2012-09-27

Diarienummer:

Journalnr: 2011-554

SLUTRAPPORT

När du avslutat ditt projekt ska du lämna en rapport där du redovisar projektets genomförande och resultat. Utgå från din projektplan och jämför den med det slutliga resultatet i projektet. I samband med att du skickar in slutredovisningen mejlar du in slutrapporten till Leader-kontoret.

Rapporten kommer att läggas ut i en databas och göras tillgänglig för andra som arbetar med utveckling av landsbygden och för allmänheten. Lämna därför rapporten även i elektronisk form (via mejl, på usb-minne, cd/dvd eller på annat sätt). Tänk också på att utforma innehållet och texten på ett sätt så att resultatet av ditt projekt blir till nytta för andra. De kontaktuppgifter som du har redovisat i blanketten om utbetalning i slutrapporten kommer att synas i databasen.

Om du har frågor kontakta gärna verksamhetsledare på Leader Ranrike:

Telefon: 0524-282 39

e-post: ranrike@stromstad.se

hemsida: www.tillvaxtbohuslan.se

Adress: Leader Ranrike

Kustvägen 12

455 61 Dingle

1. Allmänna uppgifter

a) projektets namn:

Skulpturpark Hunnebostrand

b) Sökande:

Folkets Hus- och Parkföreningen kooperativ i Hunnebostrand ekonomisk förening

c) Projektid (år, mån, dag):

2011-03-01 – 2011-12-12

2. Sammanfattning av vad som har gjorts i projektet, erfarenheter och resultat.

Arbetsgruppen Skulpturpark Hunnebostrand har genomfört en förstudie med målet att utveckla, förankra och utvärdera idéer kring utveckling av en offentlig plats – Udden i Hunnebostrand, Sotenäs kommun – till ett besöksmål med inriktning på skulpturpark och ett framtida stenkonstcentrum för Bohuslän och regionen .

Projektidéerna är ett försök att ge ett direkt svar på kommunens fråga till invånarna i Hunnebostrand om vad man önskar för platsen eftersom den ända sedan 60-talet varit både en omstridd plats och känslig samhällsfråga då den genom sitt attraktiva kustläge varit föremål för olika exploaterings och utvecklingsplaner.

Svaret har vi velat presentera i form av idéer som handlar om att uppvärdera platsen från att vara ett odefinierat rekreationsområde i väntan på nästa exploateringshot till att bli Hunnebostrands främsta tillgång och ett besöksmål av internationell klass som kan locka den kulturturism som orten behöver – för att kunna bevara sin småskalighet, kulturarv och charm och samtidigt utöka och utveckla sin besöksnäring.

Förstudien har därför handlat om att presentera idéerna och bakomliggande tankegångar - som bl.a. satsning på kulturturism som lämplig strategi för utveckling av platsen. Genom seminarier och möten med samhällets invånare och representanter för näringsliv, kultur och politik har vi problematiserat och utvärderat idéer och diskuterat möjliga vägar till genomförande.

Förstudien har även omfattat en undersökning om i vilken grad befolkningen kan acceptera en förändring av platsen och dess potential för publikt intresse har utforskats genom realisering av en stensulpturutställning i samverkan med Bohusläns Stenstipendium på Udden sommaren 2011: SkulpturSPARK, och en publikundersökning.

Ett samarbete med det lokala näringslivet har påbörjats som lett till viktiga erfarenheter och en reell efterfrågan på fortsatta arrangemang eftersom de haft en tydlig positiv inverkan för besöksnäringarna lokalt. Även samhällsinvånarna har upplevt att de fått något att visa fram och efterfrågar nu en fortsättning.

Slutresultatet sammanfattas i och med en förstudierapport som skall spridas till kommun och samhälle och fungera som underlag för fortsatt diskussion och utveckling av projektet. Det övergripande syftet är att presentera ett hållbart alternativ till exploatering av platsen till förmån för allmänhetens behov för rekreation och samhällets behov för utveckling.

3. Redogör kortfattat till bakgrunden till projektet.

T.ex. konstaterade behov, möjligheter/problem eller annat som motiverade projektet.

Projektet handlar om att utveckla Udden som är en naturskön plats, centralt belägen mitt emellan tätorterna Hunnebostrand och Ulebergshamn och som är både rekreationsområde, badplats, strandpromenad och ett kulturarv - genom sin historia och lämningarna efter ett gammalt stenbrott. Platsen domineras av det magnifika Nordre Hoge berg som ligger där som ett jättelikt monument, sällsynt vackert utformat av naturkrafterna såväl som människans hand.

Udden har sedan stenindustrins upphörande på 60-talet varit med om många exploateringsplaner och projektet har uppstått ur initiativet *Uddengruppen* som bildades när Peab efter kraftiga protester lade ner planer om ett omfattande bostadsområde på Udden hösten 2010. Det var på många sätt ett unikt - och i mångas mening - ett modernt beslut som tog hänsyn till folkviljan och till landskapets egenvärde, men frågan kvarstod : Räddar detta Udden för all framtid?.

Uddengruppen var tänkt som ett forum för dessa frågor och för ett nytänkande kring Udden och för tankegångar om hållbar markanvändning och hållbar turistutveckling för Hunnebostrand.

Näringen och samhällsutveckling är beroende av att kunna utöka säsongen och locka turister på åretruntbasis och både samhällsinvånare, kommun och exploatörer behöver medvetandegöras om att det finns andra alternativ till att bygga bostäder på de mest attraktiva platserna. En medveten och långsiktig satsning på kultur-, kulturarvs- och naturturism borde kunna vara en väg att gå för att kombinera näring med hållbarhet.

Forts. nästa sida

Under diskussioner i Uddengruppen uppstod behovet att utforska och renodla idén om att etablera en permanent skulpturpark med tillhörande stenkonstcentrum i Hunnebostrand för att lyfta fram stenen som kulturarv och kulturbärare och skapa ett unikt besöksmål i regionen. Ett besöksmål som tar tillvara på landskapet istället för att förstöra det och som har kraften att dra publik utanför den korta turistsäsongen.

En arbetsgrupp bildades bestående av fyra personer för att söka medel till en förstudie med syfte att försöka komma med konstruktiva och nytänkande svar på frågan hur platsen bör utformas och användas i framtiden så att man på bästa sätt tar hänsyn till platsens karaktär av gammalt stenbrott, naturpark, frizon och skådeplats mot havet – samtidigt som man gör något nytt för stenkonsten och stenen i Sotenäs och bidrar till en positiv samhällsutveckling med levande samhälle året runt.

4. Projektets syfte och målgrupp. Redogör för syftet med projektet och till vilken målgrupp projektet riktades? Hur har projektet uppfyllt detta?

Syftet med projektet är

- att stärka självkänsla och identitet i Hunnebostrand/Ulebergshamn genom att lyfta fram stenen och dess unika värde som landskap och som material inom konst och byggkonst
- att skapa ett attraktivt besöksmål som genererar turism året om
- att skapa en besöksanledning som framhäver och tillvaratar platsens unika värden
- att ge stensulptur av internationell klass en exponeringsyta i Bohuslän
- att stärka stenkonstens status och värde i Bohuslän och internationellt
- att öka samverkan mellan kultur och näringsliv

Projektet riktar sig till Sotenäs kommun och näringsidkare och invånare i samhället Hunnebostrand, Ulebergshamn med omnejd – alla åldrar och kategorier.

Det riktar sig även till existerande och potentiella besökare i kommunen, regionen, nationellt och internationellt.

5. Mål och resultat. Ange projektets mål och hur dessa uppfyllts. Redogör även för hur projektet har arbetat med landsbygdsprogrammets generella prioriteringar; ungdomar, kvinnor, kompetensutveckling, integration, och miljö/hållbar utveckling.

Förstudiens mål har varit att i dialog med kommun och samhälle ta fram, utvärdera och sammanställa förslag till en skulpturpark med stenkonstcentrum i Hunnebostrand som en satsning på kulturturism där kultur- och naturarv tas tillvara och blir en långsiktig resurs i besöksnäringen. Projektet/Förstudien har arbetat med att förankra och diskutera idéer och tankegångar runt Uddens utveckling till ett kulturbesöksmål av internationell dignitet där etablering av en permanent stensulpturpark ses som ett första utvecklingssteg.

Genom möten, samtal, presentationer, två seminarier och publika aktiviteter så Udden - som gemensam uppröjning, valborgsfirande och en skulpturutställning har arbetsgruppen presenterat, testat, stämt av idéer med lokalbefolkningen och besökande samt initierat ett första samarbete med restaurang Bella Gästis och Bohusläns stenstipendium genom utställningen SkulpturSPARK som stöttades av Sotenäs kommun och Västra Götalandsregionen. En mindre publikundersökning har genomförts för utställningen och Udden som rekreationsplats och gruppen har, värderat både projekt och projektidéer med tänkvärda samverkansparter; regionala såväl som lokala aktörer, och slutligen sammanställt idéer och bakomliggande tankegångar i form av en förstudierapport som skall fungera som underlag för fortsatta diskussioner. Rapporten trycks i 300 ex och distribueras till medverkande och intressenter. Sotenäs kommun bedömer resultatet som mycket lyckat och tar nu ansvar för en fortsättning. Man har redan beslutat att stödja en fortsättning på skulpturutställningen sommaren 2012.

Förväntade resultat av projektet? (s.k. indikatorer) Fyll i det som gäller för ditt projekt, se ansökan, samt kommentera vad som avses.

		Mål enligt ansökan	Resultat	Kommentar
Antal deltagare i projektet	Män	3	7	Avser – samverkan näringsliv – ansvar IT – arrangemang/ praktiskt/marknadsföring lokalt – idéutveckling
	Kvinnor	1	2	- idéutveckling
Antal deltagare i kurser och seminarier	Män	150	43	2 seminarier
	Kvinnor	150	46	2 seminarier Vi hade flera publika aktiviteter med många åhörare men inget som passar in under definition "aktivt deltagande".
Nya arbetstillfällen	Män			
	Kvinnor			
Bevarade arbetstillfällen	Män			
	Kvinnor			
Nya företag				
Bevarade företag				
Nya mötesplatser/ nätverk		2	3	- ny mötesplats "Udden skulpturpark" - nya nätverk 1. Arbetsgruppen "Skulpturpark Hunnebostrand" 2. Nätverket "Stenpelarna" En insamling gjordes för att rädda ett stenminne. Denna insamling introducerades av 3 personer. Köparna som har en andel i stenpelarna som är ett industriminne- har bildat ett nätverk som skall verka för att dessa och andra stenminnen kan få en placering och utformning på Udden.

7. Genomförandeplan. Beskriv vad som genomförts i projektet.

1. Introduktion och diskussion kring projektidéerna med kommun och samhälle.
2. Research av; tänkbara förebilder (systerprojekt) Uddens historik, lokala och regionala resurser som skulle kunna stödja / dra nytta / stärka projektidéerna
3. Genomförande av aktiviteter på platsen för att ha som utgångspunkt och erfarenhetsgrund för avslutande och konkluderande diskussion.
4. Initiera samverkan mellan kultur och näringsliv genom samarbete med lokal näringsidkare.
5. Insamling erfarenheter och reaktioner.
6. Utveckling idéer genom möten kontakter lokalt, kommunalt och regionalt.
7. Skriftlig sammanfattning/dokumentation av resultatet för spridning i kommun och samhälle.
8. Överlämnade av konkreta förslag till Sotenäs kommun som underlag för en målinriktad utveckling av Udden som rekreationsområde och som besöksmål i form av Skulpturpark och stenkonstcentrum

Tid- och aktivitetsplan. Konkret beskrivning av vilka aktiviteter som genomförts i projektet och när under projekttiden de ägt rum. Jämför med ursprunglig projektplan och kommentera eventuellt avvikelser från planen (infoga fler rader vid behov).

Aktivitet (hela projektets löptid, inkl utvärdering och slutredovisning)	Startdatum	Slutdatum
Möten, seminarier, studiebesök	2011-03-01	2011-09-30
Research / möten, studiebesök med "systerprojekt"	2011-03-01	2011-09-30
Research och nätverksbyggande aktiviteter, samarbetspartners. Metod: Möten, studieresor	2011-03-01	2011-09-30
Pilotprojektet: Planeringsstöd (ansökning, organisering, marknadsföring, samverkan med lokalt näringsliv m.m.) för skulpturutställning på Udden med Bohusläns stenstipendiater 2011. SkulpturSPARK	2011-03-01	2011-08-31
Presentation, Representation under utställning	2011-07-01	2011-08-15
Utarbeta enkät för publika reaktioner på förslag/en Samorganisera förslagspresentation och enkätundersökning med utställning	2011-07-01	2011-07-25
Utarbeta förslag utformning Skulpturpark / stenkonstcenter med planskisser och visualisering (teckning, modell, 3D-modell)Metod: Möten, seminarium, workshops.	2011-08-15	2011-10-31
Utarbeta en utvecklingsplan för projektet	2011-09-01	2011-10-31
Utvärdering enkät, förstudie och pilotprojekt	2011-11-01	2011-11-30
Rapport: Förslagssammanställning, utvecklingsplan, Utvärdering och slutredovisning	2011-10-01	2011-11-30

8. Spridning av projektets resultat. Redogör för hur du/ni har spridit projektets resultat. Hur kan resultatet användas av andra som berörs av projektet även efter projekttiden.

Projektets resultat sprids genom:

- Förstudierapport
  - som tryckt katalog i 300 ex för distribution genom Sotenäs kommun och arbetsgruppen
  - som digital version via hemsidan och mailutskick
- Hemsida med information om projektet, utställningen och egen sida för förstudierapporten www.skulpturparkhunnebostrand.se/rapport

Projektet har under projekttiden spridits via följande aktiviteter/medier:

- Hemsida med information om projektet och egen sida för utställningen SkulpturSPARK www.skulpturparkhunnebostrand.se/rapport
- Nyhetsbrev
- Inbjudningar seminarier och arrangemang
- Informationsbrev till alla med postadress HUNNEBOSTRAND (1830 adressater)
- Seminarium 28 april i Hunnebostrands Folkets Hus – 30 deltagare
- Projektpresentation 28 april i Hunnebostrands Folkets Hus - 45 deltagare
- Valborgsfirande 30 april på Udden – ca 150 deltagare.

- Projektpresentationer vid möten med bl.a.:
  - Sotenäs Kommun - kommunledning
  - Sotenäs Kommun - Gruppen för konst i offentlig miljö
  - Sotenäs Turism
  - Stenakademien
  - Stenhuggarmuseet/ Sotenäsgillet och Bildarkivet
  - Västarvet
  - Fyrbodal
  - Västra Götalandsregionen
- Artiklar – bl.a. av i Lysekilsposten och på Internet: www.smogenbryggan.com
- Skulpturspark – katalog 4600 av 5000 ex gick åt
- Skulpturspark – mediarepresentationen (Tidningar, TV och Radio)
- Vid Vernissage / invigning av SkulpturSPARK – ca 250 deltagare
- Arbetsseminarium 30 september – 42 deltagare

9. Projektets kostnader och finansiering. Redovisa projektets totala kostnad och hur det har finansierats (belopp uppdelat per finansiärer).

KOSTNADER	kostnad
Faktiska kostnader:	
Löner	148 338
Investeringar	
Övriga kostnader	199 620
Indirekta kostnader (OH kostnader)	
Summa faktiska kostnader	347 958
Resurser:	
Ideellt arbete	393 353
Övriga ideella resurser	189 750
Offentliga resurser	77 029
Summa resurser	660 132
TOTAL PROJEKTKOSTNAD	1 008 090

FINANSIERING	kostnad
Faktiska finansiering:	
Projektstöd (från Jordbruksverket)	285 535
Finansiering från LAG	42 423
Övrig offentlig finansiering	20 000
Faktisk privat finansiering	347 958
Summa faktisk finansiering	
Resurser:	
Ideellt arbete	393 353
Övriga ideella resurser	189 750
Offentliga resurser	77 029
Summa resurser	660 132
TOTAL FINANSIERING	1 008 090

10. Arbetsätt och samarbete. Redogör för projektorganisation, samarbetsformer och förankring i partnerskapet.

Folkets Hus & Park har varit huvudman för förstudien och erbjudit bas för projektets administration med utbetalning löner, fakturor samt underlag för redovisning till Leader.

Projektet har letts och genomförts av arbetsgruppen Skulpturpark Hunnebostrand. Ingrid Lindberg har varit anställd i projektet som projektledare och ansvarat för ansökan, organisation, kommunikation, marknadsföring och marknadsföringsmaterial samt redovisning. H L har anlåtats av projektet för att genomföra en utställning på Udden i samarbete med Bohusläns stenstipendiater/KKV-B och har ansvarat för den tekniska delen av hemsidan. P S som har ansvarat för idéutveckling, media och representation samt nätverk och kontakter tillsammans med D B som ansvarat för kontakter med kommunen i samband med markberedning, samhällsförankring och bidragit med privata resurser.

H L har svarat för samordningen med Bohusläns stenstipendiater och KKV-B som varit huvudman för utställningen SkulpturSPARK med stöd av VG-regionen och Sotenäs kommun. H L har genomfört utställningen i samarbete med stenstipendiaterna - årets utställande skulptörer och arbetsgruppen. KKV-B, projektet och SkulpturSPARK har även haft ett ömsesidigt marknadsföringssamarbete.

Arbetsgruppen har samarbetat med Joakim Lundin och Bella Gästis restaurang för att kunna erbjuda ett värdskap för utställningen SkulpturSPARK vilket har givit båda parter mervärde och viktiga erfarenheter att bygga vidare på.

Kultur & fritidsansvarig i Sotenäs Kommun har fungerat som kontaktperson för projektet i kommunen tillsammans med Näringslivsutvecklaren.

En kontinuerlig dialog har förts med Sotenäs kommunledning, regionala aktörer som VG regionen, Västarvet, Fyrbodal och med lokala aktörer som Sotenäs Turism, Stenakademien och föreningar i Hunnebostrand: Stenhuggarmuseet, Sotenäsgillet, Hunnebostrands Bildarkiv, Samhällsföreningen och Ulebergshamn Då & NU.

11. Slutsats och rekommendationer. Sammanfatta slutsatser som dragits av projektet och lämna rekommendationer som andra projekt kan ha nytta av i upplägg och genomförande. T.ex. vad som varit svårt, oförutsätt, intressant eller nytt? Redogör för vilka mervärden projektet tillfört bygden. Skulle projektet ha genomförts utan stöd från Leader?

Projektet har fungerat som en brygga över det tomrum som lämnades efter kampen mot PEAB. Nu finns något att utgå från i vidare diskussioner samt en ny entusiasm för idéer om att göra något publikt av Udden. Rädslan för att den skall förstöras har förbytt i ett konstruktivt engagemang i platsens utveckling. Det är inte längre farligt att diskutera synpunkter om vad som skall göras på platsen. En diskussion som kan utvecklas vidare och som kan finna stöd och ta utgångspunkt i förstudierapporten.

Näringslivet genom Bella Gästis, Sotenäs Turism, Campingarna, vandrarhemmet m.fl. har fått upp ögonen för skulpturparken som ett event som faktisk skapar ett mervärde för dem och lokalbefolkningen. Genom TV och medier har platsen blivit synlig och fått renommé och befolkningen, som kunnat visa fram den för besökare, efterfrågar en fortsättning på sommarens skulpturutställning, vilket är oerhört positivt.

Sotenäs kommun ser förstudien som ett mycket lyckat projekt, välkomnar förstudierapporten och ansvarar för att sprida denna, samt vidareföra och utveckla resultatet. De har även beslutat att stödja en ny utställning med Bohusläns stenstipendiater sommaren 2012.

BILAGOR Förstudierapport samt utställningskatalog finns på www.skulpturparkhunnebostrand.se